

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın, **Adalet Bakanı Akın Gürlek** tarafından Anayasanın 98 ve İç Tüzüğün 96. ve 99. Maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Ceylan AKÇA CUPOLO
Diyarbakır Milletvekili

12 Eylül 1995 tarihinde, Diyarbakır'ın Bağlar ilçesinde, kendilerini polis olarak tanıtan silahlı kişiler tarafından evinden zorla alınarak kaybedilen Mehmet Zafer DEMİRKIRAN da zorla kaybettirilenlerdendir. İHD'nin kayıp yakınlarıyla beraber basına yaptığı açıklamasına göre; "Zafer Demirkıran ailesi ile birlikte Diyarbakır/ Bağlar'da yaşıyordu. Çalışmak için önce İstanbul ardından Mersin'e gider. Mehmet Zafer askerlik celbi gelince çalıştığı Mersin'den 30 Ağustos 1995 tarihinde Diyarbakır'a döner. 31 Ağustos'ta askerlik dairesine giderek işlemlerini başlatır. Ardından askere sevk belgesini alır ve ailesinin yanında birliğe gideceği günü beklemeye başlar. 12 Eylül 1995 tarihinde saat 22:00 civarında Demirkıran Ailesi'nin evi kendilerini polis olarak tanıtan silahlı 6-7 kişi tarafından basılır. Plakasız bir Toros ve yalnızca ön tarafında 21 R 789 plakası bulunan beyaz Şahin araçla gelen bu kişiler, Mehmet Zafer'i "İfadesi alınıp bırakılacak" diyerek Beyaz Toros araca bindirip götürür. Gitmeden önce de Demirkıran Ailesi'nin telefon kablolarını keserek onların haberleşmelerini engeller. Hemen karakola giden aile "bizde yok" cevabını alınca Diyarbakır'daki bütün karakol noktalarına giderek oğullarını sorar. Aldıkları cevap hep aynıdır; "bizde yok!" OHAL Valiliği, DGM Savcılığı, Jandarma ve Emniyet'e yaptıkları başvurular da sonuçsuz bırakılır. Aile Mehmet Zafer'in Saraykapı'daki JİTEM merkezine götürüldüğü duyumunu alır. Bunun üzerine anne Behiye Demirkıran, sürekli JİTEM merkezinin bulunduğu Jandarma Merkez Komutanlığı'na giderek oğlunu sorar. Annenin ısrarlı soruları üzerine kapıdaki nöbetçi asker, ona oğlunun tarifine uyan birinin oraya getirildiğini söyler. Başvuruları sonuçsuz kalan aile İnsan Hakları Derneği Diyarbakır Şubesine başvurur. Yasal girişimlerde bulunan İHD, Uluslararası Af Örgütü ile de temasa geçer. Gerekli araştırmaları yapan Uluslararası Af Örgütü, 18 Ekim 1995 tarihinde yayınladığı "kayıp" başlıklı raporla gözaltına alındığı kabul edilmeyen Mehmet Zafer Demirkıran'ın can güvenliğinden endişe ettiklerini uluslararası kamuoyuna duyurur. Ailenin, İnsan Hakları Derneği'nin ve Uluslararası Af Örgütü'nün girişimleri sonuçsuz bırakılır. 29 yıldır Mehmet Zafer'i arayan aile inkar ve cezasızlıkla karşılaşır. Baba Demirkıran, oğlunun akıbetine ve adalete ulaşmadan 2001 yılında vefat eder."

Bu bağlamda;

1. Önergede bahsedilen ve zorla kaybettirilenlerin akıbeti ne olmuştur? Cenaze ve/veya mezar yerleri nerededir?

2. Bu olaydaki failler/azmettiriciler/devletle ilişkili paramiliter odaklar açığa çıkarılmış, yargılanmış ve cezalandırılmış mıdır?
3. Kişinin akıbeti ortaya çıkıncaya kadar hukuken kesintisiz bir biçimde işlenmeye devam eden bir suçta, hangi kanun maddesi zamanaşımından bahsederek faili korurken, geride kalanların ömür boyu sürecektir adalet arayışına bir son tarih koyabilir?
4. Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi'nin (AIHM) *yaşam hakkı ihlali, etkin soruşturma yürütmemek ve işkence yapmak* suçlarından oybirliğiyle Türkiye'yi mahkûm ettiği dosyalar, söz konusu kararların ardından neden yeniden açılmamış, faillerin/azmettiricilerin/devletle ilişkili paramiliter odakların cezalandırılması için neden somut adımlar atılmamıştır?
5. Kamuoyunda politik faili meçhul dosyalarını da etkin biçimde soruşturması, uluslararası hukuka ve vicdanlara aykırı olarak zamanaşımı gerekçesiyle kapatılan dosyaları yeniden açması umulan Faili Meçhul Suçları Araştırma Daire Başkanlığının yanına faili belli olan suçlar için de Gözaltında Zorla Kaybetme Suçları Araştırma Dairesi kuracak mısınız?